

ITOPHIYU MALAATU AFOO

ROSIISAANCHU BIDDISSA

7^{ki} Kifile

Sidaamu Afira tirinohu:

» Temesgeen Tseggaye

Diizaynachchi

» Siisaayi Taagassa

IFEDR Rosu Minisitere

Furcho

Bitima	iii
Fooliishsho Mite	
Kalaqama Dhagge.....	1
Fooliishsho Lame	
Maatete Quwishsha.....	4
Fooliishsho Sase	
Suuqu bude.....	8
Fooliishsho Shoole	
Qaaquullu Qoosso.....	12
Fooliishsho Onte	
Araado.....	15
Fooliishsho Lee	
Taraawanno Dhibba.....	18
Fooliishsho Lamala	
ECH/Ay/V/EDS.....	21
Fooliishsho Sette	
Mannimmate xe'ne.....	24
Fooliishsho Honse	
Afantino Artistooti Dhagge.....	28
Fooliishsho Tonne	
Seesi kiiro.....	32

Bitima

Rosunna Latishshu baxxite affannoikki ha'rinshooti. Latishshu rosiwweello rosu latishshiweello hendoonni darga ganate didandaanno. Togo yaate ugginoommohu rosu latishshaho qara uduunnicho ikinohuraati. Tenne addintanni buubbanni nnamittu qachira dagganni noo kalqera woyyabbinoheeshsho hee'ratennawole gobbuwa ledo taalowoy balaxe qaafate rosu umideerra amadanno.

Tenne hedo wodanaho wodhine Itophiyu federaalaawe dimokiraasaawe reppabilike rosu ministere safotenni kayisse jajjabba rosu uurrinshuwa geeshsha rosu maxaaffa, kaa'looshshu uduunnenna wolereno hasiisannore saiseeda dirrara shiqishatenni gobbanke rosunni batinye dirrara wole gobbuwa ledo taalo qaaffanno gede assate umise sharro assitanni keeshshitino.

koni sufamanno gede nna assootu kaajjanno gede rosu minsitere yanna yannatenni gobboomunniha rosu bude qixxeessitanno. Hasiisi woyteno konni albaanni qixxaabbinota wirro woyyeessitanno. Konne ikinohura Itophiyu macciishshate mitiimma noonsa rosaano 1971 M.D. kayse mitto malaatu afii maxaafa (Amaaru malaatu afoo macciishshatenna coyi'rate mitiimma noonsarira 'A' maxaafa) 1-8 kifile geeshsha rossanni 2000 M.D. geeshsha keeshshitino. Qoleno, 2001 M.D. kayse 2007 M.D. geeshsha Itophiyu malaatu afii bori qaalla rssanni keeshshitino. Kuni malaatu afii rosi umi dirimi rosu minna yaano, safotenni kayse sette kifile geeshsha rossanni keeshshitinoti mittu malaatu afiinni ikkinohura malaatu afii hasi'nanni afuu lopho abbatenna malaatu afiinni xadooshshe kalaqi'rate, wole rosu danano hasi'nanni doogonni rosiisate guficho ikkanni keeshshino.

Kuni lamala kifile Itophiyu malaatu afii rosaanchu maxaafinna rosiisaanchu biddissi rosiisate qixxaawi woyiite konni albaanni qixxabbinorinni baxxinohonna amadosinnino umiho. Rosaano, Itophiyu malaatu afii rosiisaano, rosaanote ayiddi, malaatu afii tiraanonna malaatu afoo rosatenna rosiisate hasidhannori konni maxaafinni horonsidhanno yine ammannanni.

konni maxaafi qixxaawo giddo qara qara ikkitino mixo macciishshate mitiimma afidhino rosaano IMA hedonsa xawisanna qole adhate dandoo bowirsidhanno gedeeeti. Afuu rosi hasiishshi rosaano macciishshate coy'rate nabbatenna borreessate dandoonsa bowirtanno gedeeeti.

Ikkinohura Itophiyu malaatu afii wolootu afuubba gede lophanno nna macciishshate mitiimma afidhino rosaano IMA xaadooshshe kalaqidhe rosinsanni hasi'nanni guma abbite gobba amaddannona ikkadda ilma ikkitanno gedeassate rosiisaanote qeechi addintanno luphiimaho. Konni garinni rosiisaano rosaanote maxaafanna rosiisaanote biddissa danchu garinni nabbabbenna kifile eate albaanni ikkadu garinni qixxaabbe xawa hooginonsare qarqaraho afanno IMA ogeessa xa'matenni rosaanonsa hasiissanno garinni rosiissara agarranni.

Xaphoomu Rosiisate hayyo

konni IMA rosi progiraame IMA la'a kaima assirannoha ikkinohura gumaamo rosiisate hayyo rosaano mereerisinoha (student center) jikkinohura rosiisaano tenne rosiisate hayyo horonsidhanno gede amaallanni. Rosiisaano qineesaano (facilitator) calla ikkate (dictator) kaajjadda massagaano ikka dinonsa. □ konni daafira konni maxaafi giddo xawishshu, godo'le, tunceenyu, shiqisha, hasaawu, diraamu malaatu xawishshi, nabbawe huwata w.k.l hanqafantino daafira roore rosatenna rosiisate yanna ikkitannohu rosaanokifilete giddo beeqqonniiti.

Rosiisaano baalaanta fooliishshonna mittenta rosu yanna injitinotani kkitanno yitannota rosiisate hayyo dorte rosiissanno gede kaajjinshshanni. ikkinohura xaphoomuunni knni woroonni shiqinshoonni rosiisatw hayyo loosu aana hossanno gede agarranni

◆ Loose leellishsha

- ◆ Gaammote hasaawi
- ◆ Lami hassawu (rosaano lame lame ikkite hasaabbano gede, niwaawe nabbabbanno, xa'monna dawaro w.k.l assitannogedeeti)
- ◆ Xa'monna dawaro (harancho xa'monna dawaro)
- ◆ Diraama/godo'le
- ◆ Xawishsha (rosaano gamote hasaawa,waaxotenna umunni shiqano xawishshi rosiisaanchunna koinsoonni wosini xawishsha baala amadanno.)
- ◆ Hase af'ra (tini hayyo loosu aana hossannohu rosiisaanchu massaganna rosaano loossate la'uhu gedensaanni aante loossanno gede woy hadhe afidhaanno gede assate hayyooti.
- ◆ Hasaawu xa'mo

Rosanna rosiisate yannara xaaddara dandiitannori mitiimma

Aye woyteno rosatenna rosiisate ha'rinsho gufisannori tuncu yaara dandaanno. Rosanna rosiisate aana xaaddanno mitiimma mereerinni: rosaanote buhi baxxa, rosaana mito roso wolu ajishshe woyroorsite la'ate hasatto hooga mite mite koo tee ledo amadaminorinni kalaqamanno qarra w.k.l ikkana IMA rosatenna rosiisate ha'rinsho aanano konni woropponni shiqinishoonniri xadara dandaanno

- ◆ Ikkadu caabbichinna barcimi nookifile hee'ra hooga
- ◆ WolootuIMA daafira borreessantinoti kaa'lote maxaaffa hooga.
- ◆ IMA umisinni wo'ma ikkirono, mite mite qarqaraho hasaambanni qaalla riqibbannoti malaatta hooga
- ◆ IMA rosiinsanniti rosu yanna aja.
- ◆ Mite mite rosaano fafo darginni daggannohura barrisi're daanna kifiletenni hosa w.k.l xaadara dandaanno.

Gaamo kalanqanninna loosiinsanni gara.

Maccishshate mitiimma afidhino rosaano coyi'rammete afinni hasaawanno manni mereero heedhanoreeti. Duucha woyte maciishsha dandiitannoikki rosaano rossanno rosi minnna dibashiltinote. Konne ikkino daafira, IMA tiraano noo dino. konni daafira macciishshite affannoikki rosaano fafu darginni hodhitanni rossannoreeti. miteekke mitte kifilera heedhanno rosaano 20 woroonni ikkitara dandiitanno.

- ◆ Gaamo kalanqanni yannara kalanqanni gaamo babbaxxitno gaamo kalaqa dandiinanni gede gaamote batinyi sase roora hoogiro danchaho.
- ◆ Rosushiqo gara polise hanqaafaanchu jirtenni rosiinsammo hajjannoha ikkiro gaaamo kalanqanni yannara macciishshate qarra afidhino rosaano coyi'rammete afoo macciishshitannorosaano lede taalo beehantanno gede assate.
- ◆ Gaamote giddonni wolootunni roore malaatu afii dandoo afirino rosaanchi gaamote massagaancho assa.
- ◆ Gaamote loosi shiqanno yannaranna hasaawu yannara baalunku rosaano taalo beeqqaano ikkitanno gede assi.
- ◆ Gaamote hasaawi gumi kifilete rosaanora shiqanno yannara boode rosaano calla leellitannowa ikkan-no ikki gede baalunkura taalo kaayyo aa.

Kaa'looshshu uduunne

Konni albaanni xawinsoommonte gedenni IMA aana rumuxxinoha ikkinohura xawishshunni roore as-sootu aana illacha tungara hasiisanno.konni daafira IMA rosiisate gari kaa'looshshu uduunneeti yineem-mohu IMA jawa dandoo afidhinori(macciishsha dandiitannoikkire ikkituru doorraanni)wosina koyisa. Ledoteno ,IMA rosiisate harinshsho aana rosiisanna rosiisate kaa'litanno yine agarranniri kaa'looshshu uduunni aante nooreteeti.

- ◆ Vidiyote godoshshiishaancho (divide)
- ◆ Baabbaxxitino filmmenna diraama(dandiiniro maccishshite affannoikkiri loossuro doorranni) (Films and drama)
- ◆ Kompitere (rosu mini ICThoronsi'ra)
- ◆ Filime Babbaxxitino filime
- ◆ Babbaxxitino misile
- ◆ Kaarta.

Jawaachishannore

Jawachishannoreeti yineemmori rosaano xa'minoo xa'mo garunni dawarturo gaamotenninna umunni uyinoonni looso garunni loossuro,hattono mini looso gari doogonni loosuro qaalunni kayinse babbaxxino afansha wolqa fajjitu geeshshinni uyinammora dandiineemmo.

Guma uynanninna

Rosiisaaano rosaanote gumauytanno yannara yananni egensiisanna taashshiri tumo aa hasiisanno.

Rosiisaano fonqoloqixxessitanno yannara nna rosaano masiisanno hasaawinsanni afa dinonsa. Rosi-isaano' rosiisaaano horoonsi'ra noonsa qaalla lowo geeshsha danchaho,dochaho,albilicho fuffe loosi w.k.l yaa yitannore ikkana,gurchu garinni kayinni, gowwu,duudu, kinchu umihu,laafu ate rosiisa kinchaana waa dunate. Yaa horo dihasiisanno.

Qubbichu fidale horonsi'rate biddissa.

Kalqaete aana noore baalankaqubbete malaate horoonsi'ra rosantinota ikkitanna horote gari anga qote wodhe nabbawate dandiisanno rankenni hasi'nannirichi su'ma borreessate.Qubbete fdale afuu afuu kifileeti. Ikkollana kayinni, baalunku hedonna maciishshamme fudise xawisanno yaa didandiinanni. Qubbete fidale riqibbanno fiche afidhino ikki darguwa, mannu su'muwa, garbuwa, lagga, quchumu su'muwa,gagali su'muwa, mini saada su'muwa w.k.l Qubbichu fidale borrotenni giddo horoonsi'noommore qubbichu fidale ikkase leellishshate(-) malaate horoonsi'neemmo. Lawishshaho "Rasi daashini ilaala" yaateHasi'nummoro ra-si-da-shi-ni yine Qubbichu fidalenni riqinbboonni ta huwata hasiisanno.

Coyfooliishsho borreessa

Rosaanchoho maxaafu giddo babbaxxitino rosiishshuwa shiqqino.Tenne rosiishshuwa giddo mittu coy fooliishshuwa borreessinanni gede assate.

Ilantu barrinni kayisse macciweelitino qaaquulli deerrase agadhitino coyfooliishsho borreessa hoggara dandiitanno. Konni rosiishshi mixo macciishshite affannoikki qaaquulli hedonsa IMA xawisa dandiitanno gede rosiisateeti. Konne ikkino daafira sidaamu afuu jirte rosiisatenni roore coyfooliishshonni malaattate xawishshi aanalaoshshe tuga danchate

Nabbawate Albiidi xa'muwa

Rosaanote maxaafi giddo baalante fooliishshira nabbawate albiidi xa'muwa shiqqino. Xa'muwa tenne mixo, rosaano fooliishshwute amado aana noonsa egenno keenatennakifilete giddo taalo beeqqo assitan-no gede jawaachishsheteeti. ikknohura dandiinro baalante rosaanora taalo beeqqo aatenni rosiisate hayyo rosaanote roore kaayyo aa horoonsi'ri. (student centered)

Ha'runsi keeno

Mitte mittenti rosu yanna gedensaanni rosiisaano rosaanonsa keena hasiissanno nsa. Rosaano keenate horoonsi'naanni hayyo giddonni hurrisu keeno mittete. Hurrisu keeno rosiisaano rosaanonsa keenate uytanno kaa'lo gobbaanni Risaano IMA aana noonsa dandoo buuxate kaa'lanno. Ikkinohura rosiisaano rosaano bikkanno yite heddanno hayyo qixxeessatenni rosaanonsa yanna yannatenni konni woroonni shiqino assote ha'runsa hasiissannonsa.

- ◆ Kifilete beeqqonsa
- ◆ Diraamunni gari sokka sayisa dandaansanna IMA garunni horoonsi'ra dandaansa
- ◆ Shiqqinonsa niwaawenna xawishshi hedo garunni huwatansa
- ◆ Malaatta garunni tittiransa.
- ◆ IMA eo garinni horoonsi'ransa.
- ◆ Gaamotenni, lamu hasaawunni, umu loosi yannara baqqiimma beeqqo assansa
- ◆ Mini loosonna kifilete looso yannatenni loosansa buuxate.

Haru'nsi keenote hayyo

Malaatu xa'muwa(Coyi'rammete afiiqaalu xa'mo yineemmoti)

- ◆ Hedewelcho wo'naalshinni(Rosaanote wo'naalshu noota kullummo ikki keenneemmo hayyooti)
- ◆ Gaamote loosinni
- ◆ Mini loosinni
- ◆ Kifilete loosinni
- ◆ Woggate goofimarchira
- ◆ Xaphiishsh fonqollinni

Rosiinsanni yanna batinye

Rooru macciishshate mitiimma afidhino rosaano rossanno rosi minna layinki doycha (5ki- 8ki kifile) rosu kifile IMA gaammonnitenni roore lamalate giddo lame higgeeti. Tenne hedote amaxxatenni mitte mittenti fooliishsho8(sette) rosu yanna amaddanno gedeassinooni. Mitte mittenti 45 daqiiqa amaddanno.

Fooliishsho Mite

Kalaqama Dhaggeeffata

Rosaan konni rosi gedensanni

- » kalaqamu myimmaItophiyumalaatu afinni (IMA)xawissanno
- » Kalaqamu daafi ra (IMA) hasaabbanno
- » Itophiyahoafannoha da'atote darga kultanno.
- » JKalaqamu daafira shiqqinoniwaawe nababbe qarahedo xawissanno
- » Kalaqaqma daggeeffatete ledo fiixooma afidhinomalatta horosidhe afuu jiete garinni coy fooliishsho borressitanno
- » kalalqama dhaggeeffatate ledo fiixoomaafidhino malatta tittirtanno

Rosiinsanni uduunne

Tenne fooliishsho rosiisate rosiisaano kaarta foto giraafe borroIMA rosicho afidhino rosiisaano horonsi'ra hasiissanno

Rosu gafa mite:qara malaatta

Kuni rosu gafi rosaano kalaqama dhaggeeffata ledo fiixooma afidhino malaatta rosiisidhannowaati.Konni gafira rosaanofooliishsho mittete shiqqino malaattanna wole konni albaanni kalaqamadhaggeeffatate tunceenya xawissanno malaatta rosiisidhanno gede assi. Malaae leelli shatto yannara malaatunniha angate suude, angate hoowi raga, angate malaati hosanna darga, angate millimmo,bisu millimmo hasiissanno garinni ha'rsinitona

Rosu gafa Lame: Macciishsha (la"")a)

Rosaano nabbawte albbiidi huwato aana kalaqamadhageefatate aana noonsa egenno keentanno.

Rosaano nabbawate albbiidi xa'moagiddo nna babbaxxitino foolishshuwa gid dono xa'mu-wara affinorena lawinonsare coydhanno gede jawaachishinsa.

Dhaggeeffachishanno kalqami daafira shiqqino-taaddi addi niwaaweIMA gaamotenni nabbabbanogedenna xamuwa dawrtanno gede irko assinsa.

Umikki wo 'naa'lishshinni agarranni dawaro

1. Niwwawete gid do kayinsoonniti way bissa shoole ikkitanna abbaayu laga,xaanu garba, hawaasi garbanna gafarsu garbaati.
2. Raasi daashini ilaali iima afantannogaxigalla cilaada galashsho, duume yeedaala, waaliyu,daraaffisa,qorke,daguncho, xawu harricho babbaxxitino cea w.k.l heedhanno.»
3. wodiidi Abbaayyu lagi nnaxaanu garbi Itophiyu gid doAmaaru qoqqowira afanno
4. Itophiyira afantannori dhaggeeffachshannori Hawwasu garbinna dingaamo koyyohu(xiyya) kinchooti.
5. Affaarete qoqqowira afammannori kalqete aana addinta dhaggeeffachishannohu giirate baari artalle yine woshinnanniho
6. Raasi daashinni ilaali Itophiyaho Amaaru qoqqowira afamanno.

Layinki rosiishshinni agarranni dawaro

1. Qubbichu fidale borrotenni riqibbannohu mitte mittente fidale mereero harancho hawiitote bicamme (-) worate

lawishsha:

- ◆ Ani Ka-ba-da yamameemmo.
 - ◆ Rodii'ya Ra-si daa-shi-ni daa"atino.
2. Malaatu afinna coy'rammete afii mereero no badooshshi mallatu afii angate, aibu, bisu millimmo xawisannohaikkanna Co,rammete afoo kaynni coy'ne xawinsanni.
 3. Malaatu afinna coy'rammete afii mereero no xaadooshshi lamunku uminsaha afuu jirte afidhinohanna hedonke xawisate horonsi'neemmo ha ikkansaati.
 4. Maalaatu afii baalunku malaatunni ha hoffayidi kifile (parameters) safote fiche afi'ra dandaanno.

lawishsha ama yaanno malaati mereero no badooshshi angate suudi hosanno dargaati.

(anna yaanno malaatiangate suudi hosannohu albu aana ikkanna ama yaanohu kayinni gaccu aanati.

Sayikki rosiishshinni agarranni dawaro

Rosiisaanchu,rosaano konni rosiishshi aana uyinoonniha malaatta riqibbanno qaalla horonsidhe coy fooliishsho borreessitanno gede jawaachishshanno.

Shoolki rosiishshinni agarranni dawaro

1. Ilaala

Angate suude:

Lamente anganni "S" nna

Angatehoowi:

guraraa

angate suudi hosanno:

dargiqotu aana angate millimmo qiniitichotenni "S" gurachotenni "S" angate mikita anga'ne higanno

Lamenta anga diriirisa loosa

bisu millimmo:

Ille guraanni ali hige la'anno

2. Baara

Angate suude:

qiniiticho Anganni "5" kiir Angate hoowi raga Gurachu qiniitira qiniitichu gurara godowu taalo

Angate suudi hosanna darga:

godowu taalo

Angate millimmo:

guracho hawiittotenniheedheenna qiniitichoanga qubbe huxidhanno

leellishaanchu qubbichinni guracho angahoowo kisa

bisu millimmo:

dino

3. Waali'ya

Angate suudi:

lamentenni

hoowu raga giddolicho

anga hossanno:

dargi lamenti umo aana

Angate millimmo:

umunni kayise alira qolle shiimageeshsha badhera qola

Bisu millimmo:

dino

4. Yeedaala

Angate suudi:

mitte anganni Angate suudi hosanna darga Hoowu raga gobbara

Angate millimmosano leellishaanchu qubbichinninna jawiidi qubbichi mereero doyissa

bisu millimmo:

dino

4. xea baatto

angate suudelamente anganni:

hoowu raga qiniitichonnihuqiniitira gurachonnihu

gurara angatesuudi hosanna dargi godowu taalo
 Angate millimmolamentenni “□” woro qolle bal-
 ete malaate loosa
 bisu millimmo:
 donosi

5. *Giirate baara*

Angate suude “0” nna “5”
 hoowu hossanno darga alira qola
 Angate suudi hosanna darga albu taalo
 Angate millimmo lamentanga dugunuunse “0”
 loose alira qole galcha hoowo aliraqole “5” kiir-
 loosa
 bisu millimmo :
 dino boqofuugisa

6. *Giddicho*

Angate hoowu raga alira:
 lamente anganni “□”
 Angate suudi hosanna darga:
 godowu taalo
 bisu millimmo:
 dino

7. *xawo*

Angate suude lamenta anganni “S” nna □
 hoowu raga albillichohige:
 Worora
 Anga hossanno darga gagasu taalo
 Angate millimmo qinnitichotenni “S” guracho-
 tenni “S” anga mikita ga’ne diriire (loosa)
 bisu millimmo:
 dinosi

8. *Galshsho*

Angate millimmo lamete anganni “S”
 Hoowu raga giddora angate suudu hosanno dargi
 gagasu aana

Angate millimmo anga soorinanni gagaso ga’na
 Bisu millimmo Arrawo aliidi gaangaani giddora
 eessatenni aliidi suume albiraqolle goshooshshate
*Rosu beehache shoole: Nabbawe hu-
 wata*

konni rosi gedensaanni rosaano shiqqinonsa
 niwaawe taashshite nabbawansa ha’runsitanno.
 Rosiisaanchuno rosaano garunni nabbabbanno
 gede irko assinsa

Rosiishsha onte gaamote hasaawa

rosaano niwaawete giddonni afidhinorena ga-
 rahoyite ammantano hasaawa gaamote shiqqisha
 dndiitanno. Rosiisaanchu tenne yannara rosaano
 mallate garunni horonsi’ransa nna gari sokka say-
 insa ha’runsi

Fooliishsho Lame

Maatete Quwishsha

Tenne fooliishsh gedensaanni rosaano

- » Maate quwishshi fichenna qara hedo IMA xawissanno
- » Maate quwishshi umunni ikko gobbate aano horo xawissanno
- » Maate quwishshi gobbate lophora afrino qeechimaymma kultanno
- » Maatete quwishshi daafi amanyoote agdhite heewisantanno maatete quwishshi fichenna qarahedo xwissanno
- » Maatetequwishshi ka'nohunni amtenna qa-aquullu fayyimma aana iillitanno mittimma tittirte kultanno
- » Maatete quwishshi amatenna qaaquullu fayyimara afi' rino horo kultanno
- » Maatete quwishshi pirogiraame gobbate lophorannalatishshira afidhino qeecha hasaabbanno Maate quwishsh
- » Maatete quwishshi ledo fiixooma afidhino malaatta horoonsidhe IMA afuu jirte borreessitanno
- » Maatete ledo fiixooma afidhinomalaatta tittirtanno

Rosu beehache mite: Qara mallatta

Kuni,rosu beehachi rosaano maatete quwishshi ledo fiixoomafidhino malaatta rosiisidhanno yan-naati.

Tenne rosu yannara fooliishsho lametenni uynoonni malaattanna wole affino maatete quwishshi malaatta rosiisidhanno gede assi. Maalate qaagganno woyte malaatunniha angate suude, angaet hoowi raga, angahossanno darga, angate millimmo, albunna bisu millimmo garunni ha,runsitonna.

Rosu beehache lame □ malaate (la''a)

Nabbawate albaanni

Nabbawate albiidi xa' muwa rosaano affinore dewartno gede irko assi Nabbawate albaanni shiqqino xa' muwara dawaro niwaate gido afantanohura rosaano amanyootunni ha' runsitanno gede jawaachinsa

Nabbawate albiidi xa' muwara shiqqino dawaro

1. Maatete yaa mittu minigiddo heedhanna,ama,anna,labba rodoo,meyarodoo, abbowoy wosiila, roduu ooso,rodoote ooso w.k.l
2. Maatete quwishshi yaa ilantanno qaaquullu maatete eo ledonna ama ilate dandoo ledo amadama noose
3. Mitte maate hedhansara hasiissanno ooso hatte maatera noo eoo ledo taaltinotanna ama ilate dandoo ledo ikkanoosi
4. Maate quwishshi gobbate lophora lowo qeecha afidhino korkaatuno gobbate yaa maatete gambboshshi gumaati. Maatete quwa agra-hoongiro,isilancho roso,fayyimmate agra-rooshshe, isilancho sagale w.k.lafi'rate didandi-inanni.

Umikki rosiishshinni agarranni dawaro

1. Maatete quwishsha yaa addi addihunni budunihuno ikko mannu loosino hayyo horoon-si're areenna aruu ilte lossate hasidhannonna dandiitanno ooso hattono ilate hasidhanno yanna uminsa mudhite xaphooma mini maate keeraanchimma agrate mixi'rate yaate.
2. Kalqete fayyimmate uurrinsha maatete quwishsha tittirinodoogo garinni
 - ◆ Hasi'nannikki godowa hoolanna hasi'nanni godowa adha
 - ◆ Ilate hasi'nanni qaaquulli batinye mura.ilantanno qaaquulli mereero hee'ranno xeertinye mixi'ra
 - ◆ Ilate hasi'nanni ooso batinyinooso lossate nna gumaammo assate ikkitanno eo afi'rahasiissanno
 - ◆ Ilate mixi'ra
3. Xaphoomunnio la'niro maatete mixo sase qara qara hedo amaddanno
 - ◆ Qaaquullu fayyimma agara.
 - ◆ Gate kirolopho uurrisa
 - ◆ Mannimmatwe qoosonna umo qoosso agara
4. Maate quwi dagate kirolopho uurrisate jawaa-ta qeecha afidhinno.Korkaatuno maate uminsaaha maatete quwa horonsidhannohaikkiro gobbano hasidhannha daga batinye afirate kaa'lannose
5. Maatete quwishshi callisi gabbatenna maatete lophora horo diikkanno. Gabbate latishshinna poolise ledi mittenni loosate.

Rosu beehacha sase (xawisa)**Rosiishsha sasetenni agrranni xa'mo**

1. Itophiyu giddo godowatenna ilateledo amadantino hedo ledi xibbe kumeqaaquulli lubbotenni heedh ilantannori871 amuwi reyaannoreeti
2. Godowatenna ilate yannarara lowo amuwa reyoote illishshannori giddoottote munda. ilate albaanni nna gedensaanni lowo munde du'nama Iltenni kayse 6ki lamalageeshshanoo yannaraottote xiwana abbitanno jarmenna godowaminorichi dhiwamate

3. LOphote aana heedhanno gobbuwa giddo reyaanno amuwi giddo 50anga ikkannohu reyaannohu godowunna ilate ledi amadamino dhibbinniiti.
4. Itophiyu mine assir'rate wodhino wodhi woro seennho15 aleenni ikkitanno gedeti.
5. Niwwawete garinni meyaati ooso ilate danditanno diri 15-49 geeshshaaat
6. Kaajjanna hagiiraamo qansicha kalaqate maatete quwi dagate dancha hedo kalaqate kaa'lanno
7. umunni no ikko maate ooso ilate balaxxebisunni, tiuu lopho,dagoomitenna ikkonoomete qixxaawo ikkaddimma heedhannonsagedennailtanno ooso batinye balaxxe mura hasiissannonsa
8. Amuwu keeranchimma agaranteenna gobbaamadannona ikado qansicha kalaqate amuwu xeertise ilannogede, hedeweelcho godowu dirra tuncu yitannoikki gede agadha,godowinni hee'nenn qansinnanni yannara taaltino sagale saga'la hasiissanno

Rosiishsha shooletenni agrranni dawaro

Rosiisaanchu konni rosiishshiaanaauynoonninsa malaate riqibbannoqaalla horoonsidheuminsa coy fooliishsho borreessitanno gede irko assanno

Fooliishsho shooletenni agarrannidawaro**1. Godowu dirra**

Angate suude: gurachoanga "5":

qiniiticho kayinni

Hoowu raga:

guracho Worora qiniitichoqolte alira

Anga hossanno darga:

godowu aana

angate millimmo::

qiniiticho anga cu'mo guracho anga qiniitichote hoowo kise Worora dirrisa

Bisu millimmo:

dino

2. *Ila*

Angate Lamente anga cu'me

Hoowu raga Worora

Angate suudi hosanna darga godowu aana

Angate millimmo lamenta angas mimmitu aana worre godowu aan wodhatenniworo qolle dirris

Bisu millimmo dihasiissanno

3. *Fayyimma*

Angate suude lamentenni woy "9" kiirro

Angate raga giddora

Anga hossanno darga qotu aana

Angate millimmo:

leellishaanchu qubbichinnajawidi qubbichinni qote kise albi widira massa

Bisu millimmo:

dinosi

4. *Dag*

Angatesuudi Lamentanni

Hoowu raga taalo

angate suudi hosanna darga gagasu taalo

Angate millimmo lamentenni aante aantenni wororanna alira gotti assanna Worora qola

Bisu millimmo:

dinosi

5. *Godowa(lekka ayirra*

Angate suude lamente anga cu'ma "□"

Hoowu rag giddora

Anga hossanno dargagodwu taalo

Angate millimmo lamenta godowu aanawodhe taalo albilicho qole xiiwa

Bisu millimmo lamenta boqo fuugisa

6. *Gargadha*

Angate suude:

lamentenni "S"

Hoowu raga

Angate suudi hosanna darga urachu qoti taalo

Angate millimmo:

lamentanga xaadise albilicho xiiwa "S"

bisu millimmo:

albunni hanqa

7. *Mundaa*

Angate suude:

lamentenni "5"

Hoowu raga giddora

Anga hossanno darga:

sanote aana

angate mimillimmo:

lamente sanote aan worre qiniiticho gurachote-mikita aana woggarranni woro qola

Bisu millimmo:

dinosi

8. *Dhibba*

Angate suudi:

mite angann "5" kiirro

Hoowu raga:

gurara

Angahossanno darga:

midaadu aana

Angate millimmo:

mereeri qubbichinni midaadu alba kisse micciira

Bisu millimmo

9. *Ikkonoome*

Angate suude:

guracho qiniiticho qole "E"

Hoowu raga alira

Anga hossanno darga qotu taalo

Millimmo:

gurachotenni hoowu “E” mikita ruukka

Bisu millimmo:

dinosi

10. Dagoomitte

Angate suudi lamentenni woy “9” kiirro

Angate raga gobbalicho

Anga hossanno darga qotu taal

Angate millimmo lamentenni jawiidi qubbichin-
ninna leellishaanchu sakaale doyyssa.

Bisu millimmo:

dinosi

Hasaawu xa’muwa

Rosaano sase sase ikkite hasaabbuhu gedensaanni
hasaawinsa guma gaamote massagaanonni kifilete
rosaanora IMAshiqishshanno gede assi.

Fooliishsho sase

Suuqo

Tenne fooliishshonni agarranni guma

- » Marcho suuqa noonsaro tittirtanno hattono suuqu dana baddanno
- » Suuqo mittu manchira ,maatete nna hattono gobbate lophora noosi horo tittirtanno
- » Suuqu budi ledo fixooma afidhino malaatta horonsidhe afuu jirte borreessitanno
- » Suuqu budi ledo fiixxoma afidhino malaatta xasissanno

Rosu beehache mite: Qara qaalla

Kuni rosu beehache rosaano suuqu budi ledo fixooma afidhi malaatta rosiidhanno yannati

KOnni rosi beehachera rosaano fooliishsho sasete shiqqinno malaattanna wolotanno suuqu ledo fiixooma afidhinota rosiidhanno gede assi. Malaatta leellishshanno yannara malaatunniha angate suude,angate suudi raga, angate suudi hosanna darga, angae millimmo,albusna bisu millimmo hasiisanno garinni ha'runsi

Rosu beehache lame: macciishsha(la"")a

Nabbawate albaanni

Nabbawate albiidi xa'muwa dawaro niwaawete giddo afantannoohura rosaano rosu beehachera dewartannore nabbawate albiidi xa'mora affinore wo'naaltannogede irko assi

Rosiishsha mittunni agarranni dawaro

womaashsha suuqira yannitto heeshshote hayyooti yineemmo woyite womaashsha suuqi'ra mitto manchi aye qarisikki hasiisannosi woyte suuqirino womaashshinni hasi'rinore assi'rate yaate.

Yannitto suuqu hayyo kaajjas midaado

- ◆ Womaashsha hasi,nummo yanna madaadha
- ◆ Womaashsha hasi'nummo yannara hasi'nummowa soya
- ◆ Qalolo afi'nanni
- ◆ Mooraanchu dimooranno

Budunni ti suuqu hayyo kaajja midaado

- ◆ Dagannita mittimma heeshsho kaajjishshano
- ◆ Hagiirrunna dadillu yaanara kaa'lamate iikkaanno
- ◆ Dagate bude kaajjishshanno
- ◆ Dagate qarra hasaambe tirate kaa'lanno.

Yannitto suuqu budi laafa midaado

- ◆ duucha laafa midaado afrino
- ◆ Banxi saate womaashsha wodhate didandiinanni
- ◆ Banxummo saatera womaashsha fushshine horonsi'rate didandiinanni
- ◆ Budunni ti suuqu hayyo laafa midaado
- ◆ Mooraanchu moora dandaanno

◆ Qallo dinosi

1. Maaxi'noonniwiinni hasi'noommo yannara his'noommowa soyaate dindiinanni
2. Budunni suuqu dan quqquwenna iddillete.
3. Rosaano yannansa, rosu mini uddanonsa, dafitaransa, dafitara amxxitanno ogoro,w.k.l suuqidhara dandiitanno
4. Falaasifichu "shiima xullo jawa yowolo lixisi-issanno"yinte gede shiima fulo maatennita eo hubbanno, qoleno shiimma fulo woxu baashera tugganno

Rosu beehache sase coyi'ra (xawisa)*Rosiishsha lametenni agarranni dawaro*

Rosiisaanchu konni wo'naalshiaana uyinoonninsa malaatta riqqibbanno qaalla horonsidhe coyi fooli-ishsho borreessitanno gede irkoassano

Rosiishsha sasetenni agarranni dawaro

1. C	4. B
2. 4	5. D
3. E	6. A

*Rosiishsha shooletenni agarranni dawaro**1. Gashshoote (mangiste)*

Angate suude mitte anga bikkunni "5" kiiro

Hoowu raga:

worora

Angahossanno darga:

umu aana

Angate millimmo eranti "5" kiiro qubbu umu umu aana wodha

Bisu millimmo:

dino

2. Mitto mancho

Angate suude mitte anganni nna"9" kiiro

Hoowu:

raga giddora

Angahossanno darga qotu aana

Angate millimmo leellishshaanchu qubbichinninna jawiidi qubbichi qotenke amada

Bisu millimmo:

dinosi

3. Kaa'la

Angate suude qiniiticho anga gurachotenni hoowu raga qiniitinni gurara aangate hoowi hossanno darga gagasu aana angate millimmo qiniitichotenni gurachotenni hoowu aana worre mittenni alira kayisa

Bisu millimmo:

dinosi

4. soqqa

angate suude:

Qiniiticho erantino guracho "S" hoowu raga Lam-enta anga worora hoowuhosanno darga

Angatesuudi hosanno darga:

gurachu qotinni shiima geeshsha gottiye

angate millimmo qiniiticho anga gura anga "S" mikita aana alira qole diriirsa

Bisu mmillimmo:

dino

5. Jiro(dona)

Angate suude lamente anganni shiimunni era "5" kiiro

Angate hoowi raga lamenta anga alira

Angate suudi hosanno darga qotu taalo

Angate millimmo qiniitichotenni "5" kiiro anga gura qole hoowu aana woratenni alira qolle gotti assa.

Bisu millimmo:

dinosi

6. *Womaashsha*

Angate suude lamenta anga hoowu raga lamenta anga alira

Angatesuudi hosanna darga guracho angahoowi ana

Angate millimmo guracho anga hoowo qiniiticho anga anga mikita aana

Bisu millimmo:

dinosi

7. *HIxa*

Angate Suude lamente anga shokkinshe alira qola

Hoowu raga

Angate suudi hosannodargagagasu taalo

angate millimmo lamenta erantino shiimu qub-bichinni xaadise irba

Bisu millimmo:

dinosi

8. *Moora*

Angate suude qiniitichotenni “2” kiirro

Hoowu raga giddolicho

Anga hossanno darga:

Guracho anga cigilete aana

Angate millimmo:

Qiniiticho “2” kiirroanga guracho angaaanawore qinitira goshoosha

bisu millimmo:

dinosi

9. *Qallo*

Qallote yaa baankete worrooni womaashshiaana baankete mini ledannowomaashsha ikkasi yaanno malaate horoonsi’ra

10. *Eo*

Angate qiniiticho anganni shiima geeshsha shok-kinshe:

“5” kiirro

Hoowo raga giddora:

Anga suude hosanno darga Guracho kilki’la gid-dora

Angate millimmo qiniitichoanga xaaxe kilki’late goddora eessa

Bisu millimmo:

dinosi

Rosiishsha ontetenni agarranni dawaro

Rosaano babbaxxitino eo afidhino malaatu afiinni coy fooliishsho borreessa dandiitanno yine agarranni.

1. *Adha*

- ◆ Danguri wosina adhi. (kowiicho wosinsi’riyaanno malaate horonsi’rate dandiinani
- ◆ Daarimo rodiisi soyino bwomaashsha adhi. (Kawiicho adhi yaanno malaate horonsin’ra dandiinnanni.

2. *Fushsha*

- ◆ Womaashsha korkaati weello fushsha dancha diikkitino(kowiicho baasheessa yaannoha horonsi’ra dandiinanni
- ◆ Canchitanno rosaano bande fushsha hasiissanno (kawiicho fushsha yaano malaate horonsi’ra dandiinanni

3. *Qallo*

- ◆ Bankete mine ofollino womaashshi qallo afisanno (kawiicho ledo yaanno malaate horoonsi’ra dandiinanni.)

4. *Ba”a*

- ◆ Duuchu wedelli gabbatyenni ba’e wole gobbara hadhanno (kowiicho darama yaanno malaate horonsi’ra dandiinanni)
- ◆ Abbaayyu kofo gooffanno woyte caabbichu ba”a gattara dandiitanno yaanno malaate horonsi’ra dandiinanni)

5. *maaxa*

- ◆ Womaashsha maaxi'ra lowo geeshsha danchate (kowiicho maxi'ra yaanno malaate horonsi'ra dandiinanni)
- ◆ ronsanni dabitaranna maxaaffa dancha base maaxa danchate. (kowiichono maaxa yaanno malaate horonsira dandiinanni)

Rosiishsha leetenni agranni dawaro

Rosaano babbaxxinoha gurdu sirsa rossa dandiitanno. Konni woroonni no dawaro kaa'lo ikktara dandiitanno

1. *Kaa'la*

(Isonna kaa'li yaanno yitanno malaata horosi'ra loosa.), kaa'litu (Isennakaa'la yitanno malaatta loosa.)

Kaa'litu insanna kaa'la yaanno malaate loosa. Kaaltanno (Insanna albillichonna kaa'litanno yaanno malaate loosa. kaa'lineemmo (ninke, albillichonnakaa'la yaanno malaate qole qole loosa)

2. *Adha*

Adhi (Isonna adha yaanno yitanno malaate loosa), Adhitu (Isonna adha yaanno malaate loosa) Adhaancho (Adhanna sumu leellishshaancho malaate loosa) Adhitu (Insanna adha yaanno malaate loosa) Adhitanno (Isenna adha yaanno malaate loosa)

Adhitanno (Insa, Albillichonna adha yaanno malaate qole qole loosa,) adhineemmo (ninke, albillichonna adha yitanno malaatta loosa)

3. *Hidha*

hidhi (Isinna hidhiyitanno malaatta loosa hidhaancho (hidhanna su'mu leellishshaancho horoons'ra

hidhitu (insanna hidh yaanno malaate loosa, hidhitanno (isenna, albilicho yaanno mallate loosa)'], hidhitanno (insa, yitanno mallatta loosa) □ hidhineemmo (ninke, albillichonna yitanno malaatta qole qole loosa)

4. *Hira*

hiri (isinna hira yaanno yaanno malaate yitanno mallatta loosa), hirtu (isenna hira yaanno mallate loosa) hiraancho (hirannasu'mu leellishshaancho loosa), Hirtu (insannahi'ra yitanno malaate loo-

sa), hirate (ise, albillichonna hirayitanno malaate loosa,) hirtanno (hinsa, albillichonnahir yitanno malaata loosa,) hirreemmo (ninke, albilicho, nna-hira yitanno malaatta loosa)

5. *Abba*

Abba (Isinna abba yaanno malaate yaanno malaate loosa,), Abbitu (Isenna abbitu yaanno malaate loosa,)

Abbi (Abbi nna sumu leellishshaancho loosa,) Abbe (insanna abba yaanno malaate loosa, abbitanno ise yaanno malaatenna albilicho abbitanno yaanno malaate loosa. Abbitanno insa nna abba yaanno malaate marro qole loosa,,), Abbineemmo (Ninke, albilicho abba yaanno malaate loosa)

Fooliishsho Shoole

Qaaquullu qoosso

Tenne fooliishshonni agarranni guma

Rosaano konni rosi gedensaanni

- » Qaaquullu qoosso IMA xawissanno
- » Qaaquullu qoosso agarama afidhino horo tittirta nno
- » Qaaquullu qoosso xawissannohiggete quwabaddanno.
- » Qaaquullu qoosso lainohunni diraa-maleellishshinanni
- » Qaaquullu qoosso ledoo fiixooma afidhino Malaatta IMA horonsidhe coy fooliishsho loossanno
- » Qaaquullu qoosso ledoo fiixoomma afidhino malaatta tittirto

Fooliishsho shoole Qaaquullu Qoosso

Rosu Beehache Mite : Qara malaatta

- ◆ kuno rosu behachirosaano qaaquullu qoosso fiixoomma afidhino malaatta rosiisidhanno yaannaati.kuni rosu beehachi rosaannofooliishsho mitteteshiqqino malaatta rosiisidhanno gede assi.wolooatanno afinoha qaaquullu qoosso xawi sanno malaatta rosiisidhanno assi
- ◆ Malaattatee nnw rosiisidhann yannara malaatunniha angate suude,hoowu raga,angate-millimmo,albunnabisu millimmo harunsi

Rosu Beehache Lame: Macciishsha (La”a)

Rosiishsha mittunni agranni dawaro

Rosaanno maxaaffu giddo shiqinoha qaaquullu qoosso xawiwssanno niwaawe gaamotenni nab-babbinihu gedensaanni ,Rosaanote maxaafi giddo shiqqino xa’mo IMA dawawro uyitanno gede irko assinsa.

1. qaaquullu rosate,coy’rate, borreessate , mittu bayichinni wolu bayichira milliyaate illantino barri kaarde af’rate qoosso noonsa.
2. Qaaquullusafote qoosso yinannita Bisu gawajjo iilltannonsa ikki gede agaramate qoosso noonsa,Maatete ledoo fiixoomma afidhinno qoosso, rosate qoossooti
3. Qaaquulluqoosso agarama, qaaquullu dii’ramatenni, doogiweello garinni wolqansa honsi’nanni ikki gede,jajjarri weelletenni rossanno gedeetinna ikkado qanssicha kalaqateeti.
4. Niwaawetegiddo xawinsooni hedoo qaaquullu hedonsa xawissanno dandiitanno doogga coy’ratenni, borrotenninna misiletenniiti
5. Diro worooni noo qaaquulli
6. Qaaquullu qoosso gobbanni, maatensa ayyirrisa, rosu mine rosiisaanonsa ayirrisa,rosu yannara rosu mine afama, rosu uduunnicho garunni amada qeechinoonsa/yawo/noonsa
7. Niwaawete giddo kullooni qaaquullu qoosso gobbannimaciishshas dandiitannoikki qaaquullu qoosso malaatu afinni hasaawanna malaatu afii tiara af’rate qoosso noonsa

Rosiishsha lame agarranni dawaro

KUnni rosi beehache rosaano onte gaamora beehante hsaabbanno gede assi. Gaammote loosi yaannara baalunku taalo beeqqo assitanno gede assi. Hsaawu gednsaanni gaamote riqiwaano qara hedo kifilete shiqishshanno gede assionsa.kunni hasaawu yannara rosaano malaatu afoo garunni horoonsi'ranna hasaawuniti qara hedo shiqansa buuxi.

Rosu yanna sase: coyi'ra (xawisa)*Rosiishsha sasetenni agarranni dawaro*

Rosiisaanchu konni rosiishshi aana rosaano uyinoonninsa malaatta horonsidhe uminsa coy fooliishsho borreessitanno gede irko assinsa

*Rosiishsha shooletenni agarranni dawaro**1. Angate suude*

Qiniiticho anga sagale tuucishate gede ikkrite guracho:

kayinni

Hoowu:

qiniitichu alira gurachu kayinni worora higanno

Angate suudihosanno darga:

Gagasu taaloalbaanni

Angate millimmo:

qiniiticho tuucishshate gede ikke gurachotenni Worora xiiwa

Bisu millimmo:

albu hanqanno

2. Koo-tee

Angate suude mite anganni

Hoowu raga:

Gobbalicho

Angate suudi:

hosannodargi boqote aaninnigotti yee

Angate millimmo:

anga maccate muleenni dirrisa

Bisu millimmo:

dino

3. Gosa

Angate suude:

Qiniitichotenni guracvhotenni kayinni ‘’S’’

Hoowu hosanna darga:

Qiniiticho gobbalicho guracho kayinni worora

Angate suudi hosanno darga guracho anga mikitaaana hossanno

Angate millimmo qiniiticho:

doyiissa gurachotenni‘’S’’ mikitaaanaHosiisa

Bisu millimmo:

dinosi

4. Godowa hosa/dassa/

Anga suudi:

Lamente anganni

Hoowu raga:

Alira

Angate suudi:

hosanna darga:

godowu taalo albaanni

Angate millimmo:

Aliranna worora doyissatenni mitte anga worora qola

Bisu millimmo:

Gaccu albilicho daanno

5. Darama

Angate suude:

qiniiticho ‘’1’’ kiiri gurachotenni

Hoowu raga:

qiniitichogobbara gurachotenn worora

Angate suudi:
gagasu taalo albaanni
Angate millimmo:
Qiniiticho “1” Kiiru gurachotenni angate qubbe mereero worre qiniiticho anga calla qiniitira massa
Bisu millimmo:
dino
6. Daga
Angate millimmo:
qiniitichotenni gurachotenni “S”
Hoowu raga:
qiniiticho gobbara guracho Worora
Angate hoowi hosanna darga:
Guracho anga mikita aana
Angate qiniitichotenni mikita
Bisu millimmo:
dino
7. Qarrama/huuncama/
Angate suude:
lamentenni “S”
Hoowu hosanna darga:
amentenni giddolliche
Angate suude:
hosanna darga godowu aana
Angate millimmo Lamnte anganni mitt emitter aana boyissa
Bisu millimmo ille:
bikkunni xinbiil’linanni albu hanqanno
8. Yawo /gidde/
Angate suude:
mitte anganni “C”
Hoowo raga gobballiche
Angate suudi hosanna darga albu midaadira mac-

cate mule angate millimmo albilliche xiiwa
Bisu millimmo:
albu hanqanno
9. Hajajama
angate suude:
lamente anga “S”
Hoowu raga giddolliche:
Angate suudhosanno dargaqiniiticho angaalbaanni guracho qolte gagasu aana
Angate millimmo lament anga taalo worora dirrisa
bisu millimmo:
dinosi
10. Agarooshshe
Angate suude:
Lamente anganni
Hoowu raga lamenta anga worora angate suudi hosanna darga gagasu taalo
Angate miillimmo lamenta xaadisatenni albilliche xiiwa

Hedo xawisanna adhate dandoo

Konni rosi beehache yannara rosaano uyinoonninsa umi ledoo fixooma afidhino diraamma(godo’le) loose shiqishshanno gede assi

Fooliishsho Onte

Araado

Teene fooliishshonni agarranni guma

Rosaano konni nrosi gedensaanni

- » Araadu mayimma IMA xawissanno
- » Araadu iillshshannoha fayyimmate, dagoommteheeshshonna lii'lu qarra xawissano
- » Araadoho tugganno doogga bade kultanno
- » Araado hiitto assine hoo'la dandiinnanniro kifilete miilla ledo hasaabbanno
- » Araadu ledo fixoomafidhino malaatta horonsidhe IMA coy fooliishsho borreessitanno'
- » Araadi ledo fixooma afidhino malaatta tittirtanno

Rosu beehache mite: Qara malaatta

Kunni rosi beehachenni rosaano araadu ledo fixooma afidhino malaattarosiisidhanno yannaati. Konni rosi beehachenni rosaanno fooliishsho ontete shiqqino malaattanna wolootta affinoha araado ledo fixooma firino malaate rosiisidhona

Malaatta leellishshanno yannara,

angate suude, hoowu raga, angate millimmo, albunna bisu millimmo hasiissanno garinni ha'runsi.

Roso lame: macciishsha (La'a)

Nibbawate albaanni

Niwaawe nabbawate albaanni no xa'muwadawaro niwaawete giddonnina babbaxxino garinni dawara dandiinannihura rosaano araadu aana noonsa hedo afate qixxaabbino xa'mooti, ikkinohurano niwaawete albaanni shiqqino xa'moIMA rosiisaanchu shiqishsheennansa rosaano baqqiimma beeqqo assitanno gede assi.

Rosiishsha mittunni agarranni dawaro

1. Niwaawete giddo kulloonnitaraadu danna onte ikkitanna insano, caateqama'a, shihsa wiliishsha, siigaara aga, ago batinse aga beenzi su'niissi'ra.
2. Mannotu araadunni amadantannohu s'rono laooshshinniiti.lawishsha caate qama'a xiinx-aawate danchate yite, sigaara aga yannitto heeshshati yite,shiisha xuuxa biso biifissanno yite heddannohuranna hashiishe worba ssitanono yite heddannohuraati
3. Araaduikkonomete aana iillishanno qarri caatete, sigaraho,shiishaho,hashiishete hattono ago fushshinanni womaashshi maatete eo huwanno.qoleno fayyimmate aana abbanno qarri hee'rannohura akimete fushshinanni woxi gobbate ikkonooome gawajjanno. Araadunni amdaminno manchi looso garunninloose afannoikkihura maatenna gobba afi'ra hassissan-nose eo afidhuikkinni gattanno.
4. Araadu fayyimmate aana iillishshanno yineemmo gawajjo araadunni amadaminno manchi sigaara batise agannohura, ago batise

- agannohura, foo'late bisu kifile dhiwani saambu naqarsi, afalete dhibbi, afaliitunna w.k.l
5. Araadunni amadamino manchi mittimmate heeshsho aan laafaho yineemmo korkaati, maate billaallisanno, yannasi gatrinni horoonsi'rannoikkihura mittimmate heeshsho beeqqediafanno. Loosu darga ganye leellannoikkihura loosu wiinni shorramara dandaannohura mooraho higara dandaanno.
6. Akiloogi tittirinoti araadu iillshshannoti babaxxitino lii'lu qarruwa araadunni amadamino manchira afuunna uddanosi fooli bushsha ikkannohura, qoleno iddire, ququwe, jila, w.k.l mittimmate heshsho beeqqefannoikkihuranamiteekkite maatesino billaallitara dandiitan-nohura dadillara dandaanno
7. Araadunni amadama hoo'late, bushu jaaliwiinni xooqanna araado aganno miila amada hooga, hubbanno woy horo ikkannoikki rosichonna busha bude aguranna hedo sayisate dandiinan-ni base baalate hedo sayisa.

Roso sase Coyi'ra (xawisa)

Rosiishsha lametenni agarranni dawaro

Konni roshshi aana rosaano coy fooliishshuwahuwattuhu gedensaanni sidaamu afii gurduwa babaxxitino malaatta leellishshara dandiitannohura, coy fooliishshuwa amaddino hedo rosiisaanchu rosaanote xawisatenni rosaano babbaxxino malaatta leellishshanno gede irko assa hasiissanno.

Rosiishsha sasetenni agarranni dawaro

konni rosiishshi aana rosaano rosiishsha lamete uynoonni lawishshi garinni malaatta riqibbanno malaatta horoonsidhe eonsa garinni baddanno coy fooliishsho borreessitanno gede assi

Rosiishsha shooletenni agarranni dawaro

Rosiisaanchu konni rosiishshiaana rosaano uynoonninsa malaatta horonsidhe uminsa coy fooliishsho borreessitanno gede irkisinsa

Rosiishsha ontetenni agarranni dawaro

1. dhibba

Angate suudi:

Mitte anganni "5" kiiro

angate hoowi gurara:

Angate suudi hosanno darga albuaana midaadoho

Angate millimmo mereeri qubbichi albiraqolle shokkishsha

Bisu millimmo:

dino

2. lii'lu/saykooloojje/

Angate suudi:

qiniiticho anga guracho kayinni hoowu hosano raga qiniitichogurara guracho kayinni gobbara angate suudu hosanna dargi gagasu taalo

Angate millimmoguracho anga mereeroqiniitichotenni haawiittote coccossa

Bisu millimmo:

dino

3. Dimbisanno Ago aga

Angate suude:

Mitte anganno

Hoowu hosanna darga:

gurara

Angate suudi hosanna dargi:

suumete taalo

Angate millimmo:

jawiidi qubbichi suumete taaloworre qiniitiranna gurara doyissa

Bisu millimmo:

afuu shiima geeshsha fa'namanno

4. Yannitto

Angate suude:

qiniiticho anga ‘U’ Guracho qolte

Hoowu raga:

lamente anga alira qola

Angate suudi hosanno darga:

gaggasu taalo

Angate millimmo:

qiniitichotenni ‘U’ gurachotenni alira

Albu/Bisu/ millimmo afoo gamme shiimmunni
albilicho fulanno**5. Meessaneete aa**

Angate suude Mitte angannilame kiiri

hoowu raga:

qiniitira

Angate suudi hosanno darga:

albu aana

Angate millimmo:

Leellishaanchu qubbichinni alba kiségalchame
mereerihunni:

albu aana hosanna

Bisu millimmo:

iille ximbii’la

6. Mada (Infekishiine)

Angatec suude:

qiniitichotenni cu’antino ‘9’ kiiri gurachotenni
‘S’ Hoowu raga worora

Anga hossanno darga:

guracho anga mikitate aana

Angate millimmo:

mada sholoolate gede assa

Bisu millimmo:

dinosi

7. worba

Angate suude:

Qiniitichotenni ‘S’ hoowu raga:

giddolicho

Angate suudi hosanno darga:

gagasu aana Angate millimmo ‘S’ Angatenni
gagasoqole qole ga’na

Bisu millimmo

8. Rosicho

Angate suude:

qiniiticho anganni ‘1’ kiironna ‘S’

hoowu raga:

giddolicho

Anga hossanno darga:

albu aananna gagasu aana

Angate millimmo:

Albu aanni kaynse gagasu widira qolle abba

Bisu millimmo:

dino

Rosiishsha leetenni agarranni dawaro

labbannofiche Gurcho fiche

1. Adha hawaqi’ra Agura
2. Dhiwamaamo Dhiigaamo fayyaaleessa
3. Loosa Assa Duura
4. Buutaamo waajjishshanno shota /rosaminoha
5. Rosicho Bude Haaro/rosamino ikkiha

Hedo xawisanna adha

Konni rosi beehachnni rosaanno gaamotenni
hsaabbinohanna baabbaxxino darginni gamba
assitino guma shiqishshanno ikkinohura baalunku
rosaano taalo beeqqankoiiktanno gede assi

Fooliishsho Lee

Taraawanno Dhibba

Tenne fooliishshonni agarranni guma;

Rosaano konni rosui gedensaanni

- » Taraawanno dhibbi mayimma malaatu afiinni xawissanno
- » Taraawanno dhibbi hiittoonina mayinni taraawannoro IMA tittirtanno
- » Umonsa taraawanno dhibbinni hiitto assite agadha dandiitanniro IMA tittirtanno taraawanno dhibbidagate aana iillishshanota jaddo kultanno
- » Taaraawanno dhibbi ledo fiixxooma afidhino malaatta horoonsidhe coy fooliishsho borreessitanno
- » Taraawanno dhibbi ledo fiixxooma afidhino malaatta tittirtanno

Rosu beehache mite: Qara malaatta

Buuxatenna hiitenne rosiisate hayyonni tene fooliishsho rosiisattoro bada teeti.

Rosiishsha mittunni Konni rosui beehachenni rosaanno taraawanno dhibbi ledo fiixooma afidhino malaatta rossanno yannaati

Konno rosui beehachenni rosaanofooliishsho leete shiqqino malaattanna wole taraawanno dhibba leellishshanno malaatta rosiisidhanno gede assi.

Angate hoowi hosanna darga, angate millimmo, albunna bisu millimmo hasiisanno garinni ha'runsi

Rosu beehache lame: Maccishsha (la'a)

Nabbawate albiiddi xa'mo

Nabbawate albiiddi xa'mora dawaro baalanti niwaawe nabbawatenni dawarrannite. nabbawate albiiddi xa'mo shiqqinoti qara mixo, rosaano tenne niwaawe umi daafira mageeshsha affinnorobuunxanno doogooti.

1. Ganshu dhiwamaanchu manchi wiinni wolu manchi taraawannohu foolunniiti
2. hasaawu giddo shiqqinshoonnihu taraawanno dhibbi batinyi lamalaho.gansho, shombu naqarsa,Echi/Ay/v/EDS, Iboola,kolleera,tesibbo,tayifoodiiti
3. Shombu dhiwani taraawannohu tuberkuloosisi yinanni bakiteeryinni, dhiwamaamu manchi wiinni keeraancho manchiwa taraawanno
4. Shombu dhiwana tareessitanno bakiteeriya tuberkuloosisi yinanni
5. Ibooludhiwani taraawannohu bisukikkismanni,foolunni,konnidhiwaninni amadamino manchi horoonsinsirino uduunnicho keeraancho manchi horoonsi'riro
6. Taraawanno dhiwani wiinni gatate dandiinan-nihu umunna qarqaru coichimma agadhatenniiti.
7. hasaawugiddo kulloonniri foolunni dhiwaamaamu manchi wiinni keeraancho manchiwa taraawanno dhiwanni saseikkite insane:shombu naqarsa ganshohonna iboolaho.

Rosiishsha lamunni agarranni dawaro

konni rosiishshini rosaano hasaawinsaha guma coye kfilete miillansara shiqishshanno. Hasaawinsa gumashiqishshanno woyite uytannoxawishsha kaimma assidhainno xa'mo xa'matenni hasaawu umidaafira rosaanote egenno heedhannonsa kaa'lanno

Rosu beehache sase coyi'ra (xawisa)

rosiishsha sasunni agarranni dawaro

rosiisaanchu konni rosiishshira uynoorni malaate horoonsidhe rosaano uminsacvoy fooliishsho borressitanno gede assi

Rosiishsha shooletenni agarranni dawaro

1. Araadaamma Araad-aamma (araado + bitnye)
2. Qama"aasine Qama"a-asine (qama"a + batinye)
3. Taraawisancho Tar- araawisancho (tar + saysaancho)
4. Ammanama -Amman-ama (amman + ikkito)
5. Baakiteeriyubba bakiteeriy- ubba (bakiteeriya + batinye)

Miimmito labbebatinye afidhino bakiteeriya xawisate bakiteeryanna batnye yaanno mallate horoonsi'ne babbaxxitinorwe ikkitebatinye xawisate baakkiteeriyanna wole wole yaanno malaate horoonsi'rate

Qaalla/ malaatta babbaxxitino sufo noonsa, hattono kaimu, jeefote qoleno kaimunna jeefote sufo ikkara dandaannota aleenni shiqino rosiishshinna rosiishshu dawaro lawishsha assite xawisinsa.

*Rosiishsha ontunni agarranni dawaro**1. Bakiteeriya*

Angate suude:

Qiniiticho anga "B" guracho

Hoowu raga qiniiticho worora guracho kayinni qiniitira Anga hossanno darga gagagasu taalo

Angate millimmo Qiniitichotenni "B" leelishshaanchunni gurachotennianga hoowi aana irkinse milli assinanni albira qola

Bisu millimmo:

dino

2. Vayirese

angate suude:

qiniitichotenni "V" gurachotenni

hoowu raga qiniiticho worora guracho qinitira

angate suudu hosanno darga gagasu taalo

Angate millimmo qiniitichotenni "V" leelishshaanchunni gurachoanga hoowo irkise albbilicho

Angate millimm

3. Ishine

Angate suude:

mitte anganni "5" kiiro

hoowu raga:

worora

angate suudu hosanno darga:

gaccu aana

Angate millimmo:

qubbicho woggarranni gura widira massa

Angate millimmo:

dinosi

4. coichimma

angate suude:

lamete anganni

hoowu hosanna darga:

qiniitichoworora gurachoalira Angate suudi hosanna darga gagasu taalo

angate millimmo qiniitichote hoowo guracho ang hoowi aana sarranqe wora

Bisu millimmo:

dino

5. Gargadha

Angate millimmo:

Lamente anganni "S"

Hoowu hosanna darga worora

Angate millimmo hossanno dargaguracho qoti taalo

Angate millimmo lamente anganni ‘S’ sarranqe albilicho xiiwa /bisu millimmo albu hanqanno

6. Qoropho

Angate suudi:

lamentenni

Hoowu raga qiniiti chogurara guracho qiniitira

hoowu hosanna darga:

gagasu taalo

angate miillimmo lamenta

bisu millimmo:

albu hanqanno

7. Akime

Sngate suude:

qiniitcho anganni garachotenni ‘S’

Hoowu hosanna darga:

qiniitichotenni

Angate suudi hosanno darga angatesaate usudhinanniwa

angate millimmo qiniituchotenni gura angannix-aadooshshu darga amdatenni alirannaworora irba

bisu millimmo:

dinosi

8. xagicho

Angate suudu:

qiniitichu “5”kiiro gurachu kayinni

hoowu raga qiniitichotenni worora guracho kayini alira

anga hossanno:

darga guracho angahoowi aana

angate millimmo:

qiniitichotenni mereeri

qubbicho guracho angahoowi:

aana worre doyissate

Rosiishsha leetenni agarranni dawaro

Ikkadimmatenni malaatu afiinni hedo xawisate kuni rosu gafi lowogeesha hasiissannoho.konni daafira,xa’muwa dawrate albaanni xa’muwate aleenni shiqino xawishsha garunninabbanno gedenna leellino nsa ikkiri hee’riro xa’mo xa’mitanno gede assi

1. Malaatu afinnidagra leellishshate horoonsi’neemmo hayyo kulate.lawishsha mulenke nooricho leellishsha uduunnichunniwa qole kulate shiimare xeerti ‘re nooricho leellishshate kayinni qotinke taalo noo bayicho leellinsheemmo
2. Malaatu afinnibxseettote nooricho leellishshatenna mitto mancho leellishshate angatermillimmonna albu xawishshinniti
3. Malaatu afiinni batinye leellishshate horonsi’neemmo hayyo malaate hakkonne marro marro qolate. Malaatu hakkunninni anchine batinye yaano malaate horoonsi’ne: lawishsha hiiqqi yaanno malaate malaatu wirro wirro higanno woyite hiiqqaqqi,muri yaannoha mummuri,haqqichoyaannomalaate angate millimmo wirro wirro higganno woyite haqqe yannahawoyi dubbo yaanno leellishshanno
4. Malaati afiinni afuu jirterajawa qeecha afidhinoti dargahonna yannate.lawishshaho albankeenni no bayicho albira noo yannanna darga leellishshanno.badhenkeenninoo dargi sa’ino yanna leellishshanna midashshinkera noo dargi aante mule dagganno yanna leellishshanno
5. mitto malaatu afoo coyi’ranno manchi himana woy albilicho nooyanna leellishshate horoonsi’ranno dargi abasiinni noo darga horoonsi’reeti. lawishsha albilicho,ga’a aantete nooyannaw.k.l

Hedo adhanna xawisate dandoo

konni rosu beehachenni rosaano shoole gaamora beehi. Babbaxxitino dhegge shiqishshanno gede assi. Jeefote gaamo, sase gaamo shiqishshino hedo qaraqara hedo qaagiishsha amadatenni sase gaamota jawaatanna laafa midado leellishshanno gede assi. Garidarga, yannatenna batinye horonsi’ra hattono amadooshshu dandoo heedhanonsa gede assi

Fooliishsho Lamala

Ech/Ay/v Edis

Tenne foolishshinni agarranni guma

Rosano konni rosi gedensaanni □

- » Ech/Ay/v/EDSmayimmaIMA xawissanno
- » ECH/Ay/vEDStaraawanno garanna hoo'late assinanni qorowoIMA xawissano.
- » Ech/Ay/V/EDS iillishshannota dagoomitto qarra tittirte kultanno
- » ECH/Ay/vEDS ledo fiixooma afidhino malaatta horoonsidhe coy fooliishsho borreessitanno
- » Babbaxxitino ECH/Ay/vEDS ledo fiixooma afidhinomalaatta tittirtanno.

Rosu beehacha mite: qaraqalla

Rosu beehachenni rosaano ECH/Ay/vEDS ledo fiixooma afidhino malaatta rosiisidhanno yannati.

Konni rosi gedensaanni rosaano fooliishshora shoqino malaattanna wolootano ECH/Ay/vEDS xawissanno malaatta rosiisidhanno gede assi.

Malaate leellishshanno yannara angate suude , hoowu gara, anga hossanno darga, angate millimmo,albunnabisu millimmo hasiisanno garinni leellishshansa buuxi.

Rosu beehache lame: Macciishsha (La" a)

Nabbawate Albiidi Xa" mo

Nabbawate Albiidi xa' muwaradawaro niwaawete gidonna babbaxxitino doogonni dawara dandi-

inannihura rosaano ECH/Ay/vEDS aana noonsa hedo buuxateeti.konni daafira nabbawate albiidixa' muwa malaatu afinni shiqishennansa rosaano ikkado beeqqaano ikkitanno gede irko assinsa.

Rosiishsha mittetenni agarranni dawaro

1. Siimu xadooshshinni taraabbanno dhibbuwa lame qara darga beehantannore ikkete insane xagichunni hurtannoreeti
2. Niwaawete giddo kulloonisiimu xadooshshinni sa"anno dhiwanna leete'insanno,harkumme,tirkomonsis,kandidiyaasisinna ECH/Ay/V/EDS labbannoreeti.
3. Adhamate albaannisiimu xaado diasseemmo/a,Mittu mittenni callaammaname hee'ra, marfennamuranno siwiila guto horonsi'ra hooga, mundeete buuxo assa. Kondoomo qorowotenninna garunni horoonsi'ra, hinkote burushshe,hattono ereeda meexxinanni milaace guto horonsi'ra agura,horaamma ikkitinoikki bude agura
4. ECH/Ay/V/EDS Amadamino manchi aana leeltanno badooshshe lawishshaho Bisu geeshshi xea,,xagichunni hurannoikkihu aganu aliidihu godowu fushsho, aganu aldihi bisu iibbillinna buusano, Bisugiddo noo mujja darsha shombu naqarsinna w.k.l
5. ECH/Ay/V/EDS Dhiwaamaamu manchiwwiinni keeraanachu manchiwa taraawannohu siimu xaadooshshinniti.
6. ECH/Ay/V/EDS Taraawanno ikkihu mittenni saga'latenni,shumate mine mitteenni horosiratenni, mittenni hee'ratenni, mitteeni godo'latenniw.k.l

7. ECH/Ay/V/EDS Amadmino manchira assinnanni xaggichu dino.ikkirono rahotenni EDS dhiwaamaanchu ikkanno ikki gede assinanni xagichino
8. konni dhibbira qara taraawate doogo bunu meento ikka looso hooga,dhibbukunni daafi'ra ikkado huwanyo hooga
9. ECH/Ay/V/EDS Kalqete aana afaminohuA.k garinni1981 M.D kawaati
10. ECH/Ay/V/EDS Taraawannoikki doogo kultanno gufo lamalate.

Rosiishsha lamunni agarranni dawaro

Konni rosiishshi hasaawu dandoonsa bowirsidhan-no ikkasinni jirte agadhite hasaabbanno gede assi. qolteno, hasaawu uminni fula hoongensa, hasiis-anno malaate horoonsi'ransa ha'runsi.Hakkiinnino taashshiritumo aatenni rosaano hasaawu aaanno horo huwattanno gede assi.

Rosu beehache sase □ coyi'ra (xawisa)

Rosiishsha sasunni agarranni guma

Rosiisaanchu konni rosiishshiaana rosaanouy-inoonninsa malaatta riqibbannota uminsanni coyi fooliishsho borreessitanno gede irko assinsa

Rosiishsha shooletenni agarranni dawaro

1. Unuuna qansa

Angate millimmo mite anganni “1”

Hoowu raga alira

Angate suudi hosanna darga gagasu taalo

Angate millimmo:

leellishshaanchu qubbicholira qolatenni haxo heeshshi assa

Bisu millimmo:

haxo gagasu widirahiganno afuu albilicho higgan-no

2. Anga amadi /keere haa'ri/

Angate suude mitte anganni

Angate suudu hosanna dargamaccate mule

angate millimmo maccate mulinni boqote widira massa

Bisu millimmo:

dinosi

3. /shufuro/

Angate suudi mitte anganni

Hoowu raga giddolicho

Anga hossanno darga maccate mule

angate millimmo maccete mule

muleBisu millimmo dino maccate mulinni boqote widira

4. /harkumme/

Angate suude qiniityicho anganni fidale Guracho qolte 1kiiro

Hoowu hosanna darga lamente anganni worora

angate suudi hosanna darga guracho angahu leeshshanchu qubbichi aana

Bisu millimmo gurachu leellishaanchu qubbichi qiniiticho qubbicho taalo hangaara

Bisu millimmo:

dinosi

5. /shufuro/

Angatesuude qiniitichotenni fidalegurachotenni 1 kiiro

Hoowu ragaLamente anga worora

angate suudi hosanna darga gurachonni leel-lishshaanchu qubbichi aana

angate millimmo gurachonnihu leellishshaanchu qubbichi qiniticho anga jawiidi qubbichi aana

Bisu millimmo dinosi

6. seele

angate suudi qiniiticho anganni“C” gurachotenni “S”

hoowu raga qiniitichotenni gurara gurahu qole alira

angate suudi hosanna darga guracho anga cigile aana

angate millimmo qiniitichotenni “C” gurachote anga cigile aana albira nna duumbara doyissa.

bisu millimmo:

dinosi

7. *Laaboratoore/wo'naalshu mine*

Angate suude:

lamente anganni

angate hoowi gabbalicho

angate suudi hosanno darga mitte ille aana

Angate millimmo lamenta mimmitu aana baasii-satenni iillete aana wore doyissa.

Bisu millimmo:

mitte ille ximbii'la

8. */sooddoomimma/*

Angate suude:

Lamente anganni “L”

Hoowu hosanno darga:

qiniiticho gurara guracho qolte qiniitira

Anga hossanno raga:

gagasu taalo buubbete aana

Angate millimmo qiniiticho albira nna badhera

Bisu millimmo:

dinosi

9. *Horonsi'ra*

Angate suudi mitte anganni “U”

Hoowu hosanna darga:

giddollitte

Angate suud hosanna darga gagasu taalo:

Angate millimmo doyissa

Bisu millimmo:

dinosi

10. *Hedo mura/yoo aa/*

Angate suudi:

Lamente anganni“5” kiiro

Hoowu raga albu taalo

anga hossanno darga albu aana

Angate millimmo leelishshaanchu qubbichi alba kise nna “9” kiiro malaateloosatenni gagasunniwa shiqisha.

Bisu millimmo:

dinosi

Rosiishsha Ontetenni agarranni dawaro

Rosiisaanchu konniosiishshi aana rosaano uy-inoonninsa lawishsha kaimma assidhe uminsa waaxamino malaate kalaqqanno irko assinsa. Konni woroonni shiqqino malaatta danch lawishshsha ikkitara dandiittanno

1. Duumo + mura = tumaatume
2. Meyaata + Mooticha = Mootitt
3. Duumo + maxafa = biire
4. Kolishsho + woro// = caale
5. Qara + Quchuma = qara
6. Labbaaha + Adha/qale/ = Aruu
7. Meyaata + Assi'ra/qale/ = Aree
8. Waajjo + Borojjicho + Mura = shikurte
9. Labbaha + Callicha = qoonnicha
10. Meyaata + callite = Qoonnitte

Fooliishsho sette

Bisu xe'ne

Tenne fooliishshonni agarranni guma

Rosaano konni nrosi gedensaanni

- » Bisu xe'ne mayimma IMA afiinni xawissanno.
- » Bisu xe'ne dana tittirte kultanno.
- » Bisu xe'ne kalaqantanno korkaatanna Bisu xe'ne hiissine hoo'la dandiinanniro IMA xawissanno
- » Daga Bisu xe'ne daafira noonsa huwanyo diraamunni leellishshanno.
- » Bisu xe'ne ledo fiixpoomma afidhino malaata horoonsidhe afuu jirtenni coy fooliishsho borreessitanno
- » Bisu xe'ne ledo fiixooma afidhino malaatta xawissanno

Rosu beehache mite: qara malaatta

konni rosu beehachenni rosaanno bisu xe'ne ledo fiixomma afidhino malaata rosiidhanno yannaati. Konni rosu beehachenni rosaano fooliishsho settete shiqqino malaatta wolootano affino malaatta bisu xe'ne leellishshanno malaatta rosiidhannogedeassi. Malaate leellishshannota angate suude, hoowu raga, anga hossanno darga angate miillimmo' albusna bisu millimmo, seekkite ha'runsi

Rosu beehache lame: Macciishsha (La'a)

Nabbawate albaanni

Nabbawate albiidi xa' muwa niwaawe giddonni nna wole baabbaxxino garinni dawara dandiinanni

.ikkinohura rosaano bisu xe'nera noonsa huwato afate qixxaawinoho. konni daafira rosaanote nabwate albiidi xa'mo IMA shiqishshensa rosaano baqqinatunni ha'runsitanno gede assinsa.

Rosiishsha mitetenni agarranni dawaro

1. Niwaate giddo lamala bisu xe'ne dani worami-no
2. Bisu xe'ne kalaqantara dandiitannohu mannu loosino mitiimmani, kalqamunninna anfooni ikki qarrubbanni bisu xe'ne kalaqantara dandditanno
3. Haarro'ma yaa bisu xe'ne af'rino mannnira addi addi kaa'lo assatenni qarransa tiratirate yaate
4. Ilamate albiidibisu xe'ne yaa ama godowiinni heedheenna amate aanna iillitikno babaxxitino jaddowunni, godowiinni hee'ne lowo ago agatenni ikkara dandaanni
5. Bisu xe'nera kaima ikkara dandaannori mann ukalaqino jaddonni lowo geeshsha luphiyiino darginni uwatenni, kaameelu jaddonni, lolahunni, giirate jaddonninnaw.k.l

Rosiishsha lametenni agarranni dawaro

1. C	3. B
2. A	4. D

Rosiishsha sasunni agarranni dawaro

Konni rosu beehachenni shiqqanno hasawu xa' muwa dawaro rosaanote garinni, gaamote gumi garinni ikkanno. Konni rosu beehache mixo rosaano hasaawate dandoo bowirsidhanno gede assate ikkinohura baalanti rosaano taalo beeqqo

assitanno gede hattono uyinoonni muri hedonni fultanno ikki gede, aante agadhite hasaabbanno gede kulinsa.

Rosu beehache sase: Coyi'ra (xawisa)

Rosiishshavshooletenni agarranni dawaro

Rosiiisaancho rosaano konni rosiishshira uynonni malaatta riqibbanno qaalla horoonsi'ratenni uminsa coyi fooliishsho borreessitanno gede kaa'linsa

Rosiishsha ontetenni agarranni dawaro

1. Gami illete hoonge

Angate suude mitte anganni erantinota

Angate hoowi raga gobbalicho

Anga hossanno darga illete taalo

Angate millimmo qubbete birxxichi illete taalo woorre guraranna qiniitira milli milli assa

Bisu millimmo ille shiimunni ximbii'litanno

2. La'ano maciishshano hooga

Angate suude:

qinnitcho anganni guracho anganni "2"kiiro

hoowu raga qiniiticho anga gurara guracho kayinni giddolicho

Angate suudi hosanno darga: gurracho anga illete aana qiniiticho anga maccate aana

angate milimmo

Guracho anga illete aana illete aana wodhe worora qole era qiniticho maccate aanawodhe afuu aanawora

bisu millimmo:

ille xibii'linanni

3. Coyi'ra/

Angatec suude:

mitte anganni tuuciishshate malaate

Hoowu raga:

giddolicho

Anga hossanno darga:

afuu taalo

Angate millimmo:

afuu taalo worre jawiidi wole qubbe aana wodha

bisu millimmo:

afuu anga ha'runse milli yaano

4. Mitiimma

Angate suude:

lamente anganni worora ytino

Angate hoowu:

qiniti anga gurara guracho anga qiniitira

Angate suuudi

Angate millimmo:

lamente anganni aante aantenni dooyicho loosa

Bisu millimmo:

dinosi

5. Lii'la

Angate suude:

mitte anga worro higge shiimunni dirritanno

Angate hoowi hosonno raga:

worora

Angate suudi hosanno darga:

albu aana

Angate millimmo:

aliranna worora qolle doyissa.

Bisu millimmo:

dinosi

6. Mimmitu aana

Angate suude:

lamentenni

hoowu raga:

Lamente anga worora qolle gagasu aana

Angate suudi hosanno darga:

gagasu taalo

Angate millimmo:

ante aantenni mitte anga layinki anga aana bayisi-
isa

Bisu millimmo:

dinosi

7. *Macciishshate irko assanno uduunne*

Angate suude:

Mitte anganni “X”

Angate hoowu hosanna darga:

Maccate aana “X” Anga maccate badheenni qole
alira doyissa

Bisu millimmo:

dinosi:

8. *Doyaa nno barcimma (wilchere)*

angate suude: lamente anganni “S” nna “5” kiiri

hoowu raga::

albu taalo

Angate suudi hosanna darga:

godowu taalo

Angate millimmo:

godowu midaadiranna cummantinno anga /“S”/
albira qole diriirissa

bisu millimmo:

dinosi

9. *Dulla /siqqo/ (mitte anganni qotu aana
irkisa)*

Angate suude:

qiniiticho anganni “B” guracho anganni “S”

Hoowu suude:

giddolliche

Angate suudi hosanna darga:

qotu woroonni

Angate millimmo:

qiniitichotenni “B” qotu woroonnii woratenni
gorachotenni “S” worora qole dirrisa

bisu millimmo:

angate millimmo ha’runse qote midaadira qolan-
no jaddote garinni malaatu dargi baycho soo’rira
dandaanno. Jaddo iillitinohe guracho lekka aana
ikkitinoro malaatu guracho widoonni ikkara dan-
daanno. Jaddo qiniiticho lekka widoonni ikkinoro
malaatuno qiniiticho widoonni ikkanno

10. *waajjo baatire*

Angate suude:

mitte anganni “1” kiiri

hoowu hosanno raga:

wororaangate suudi hosanna darga godowu taalo
albaanni

angate millimmo:

leellishshanchu qubbichi woroa hige heeshshi
yeenna guraranna qiniitira qole doyissa

Bisu millimmo:

ille ximbii’linanni

*Rosiishsha leetenni agarranni dawa-
ro*

konni rosiishshinni rosaano odeessaanchonna
fayyimmate ogeessa,odeessaanchonna bisu xe’ne
afi’rinoha, bisu xe’ne afi’nohanna minisi maate
hattono ollichosi w.k.l akata misilsansanna gari
sokkasaysa dandaansa, malaatu afoo taashshre
horoonsi’ransa, aante agadhite cyi’ransanna albil-
liche woyyawino garinni shiqishsha dandiitannota
taashshi’ri tumo aatenni jaawachinsa.

*Rosiishsha lamalatenni agarranni
dawaro*

Konni rosiishshiinni rosaano babbaxxitino dawaro
shishshara dandditanno, ikkirono dawaro kayinni
konni woroonni noo garnni ikkasinna labbannota
ikkitara agarranni

1. Ise anera uytue (ise yaanno malaate nna loose yaannoha gobbanni wora2. Ani isira uummasi(malaate meessiwiini gobbanni leellishsha3. AKabbadi isira uyiisi (miila yaanno mallate leellishshuro ka-ba-da yitanno fidalla qub-bichunni leellishe aa yaanno gurayiiddinni qiniitira loosa.	4. Daarme insara uytunsa (daa-r-me yaanno malaate gurranni qiniitira wirro wirro qole loosa)5. Rosiisaanchu rosaanote uyinsa (rosiisaanchu yaannohanna rosaano yaanno malaate loonse aa yaannoha wirro wirro qole loosa.)

Fooliishsho Honse

Afantino Artistooti dhagge

Tenne fooliishshonni agarranni guma

- » Rosaano konni rosi gedensaanni:
- » Babbaxxitino afantino artistooti dhagge huwatatenni kiflete miillansara kultanno
- » Artistootu mayimmanna dana IMA xawissanno
- » Artistootu gabbate lophora uyitanno kaa'lo gaamotenni ikkite hasaawatenni kiflete miillansara xawissanno.
- » Macchiishshate mitiimma afidhino artistooti dhagge shiqishshanno
- » Artetenna Atistootu ledo fixooma afidhino malaatta horoonsidhe coyi fooliishsho IMA borreessitanno
- » Artetenna artistootu ledo fixooma afidhi malaatta tittirtanno

Fooliishsho Honse: Afantino Artistooti Dhagge

Rosu beehache mite: qara malaatta

Konni rosu beehachenni rosaano kalaqamu artistootu ledo fixooma afidhino malaatta rosiisidhanno yannaati. Koni rosinni rosaano fooliishsho honsete shiqqino malaattanna woloota affinore afantino artistooti dhagge xawissanno malaatta rosiisidhanno gede assi.

Malaatta leellishshanno woyite malaatu anga suude, hoowu raga, anga hossanno darga, angate millimmo, albusa bisu millimmo garunni leellis-hansa buuxi

Rosu beehache lame: Macchiishsha (la"")a)

Nabbawate albaanni

Nabbawate albiidi xa'mora dawaro niwaawete gidonna fooliishshote babbaxxino darginni dawarrannihura rosaano afantino artistooti daafira affinorena huwattino afate shiqqino xa'mooti. Konni daafira niwaawete albaanni shiqqino xa'mo malaatu afiinni shiqishsheennansa, rosaano afantino artistooti daafira affinorena lawinonsare coydhanno gede jawaachinsa.

Rosiishsha mitetenni agarrani dawaro

1. Kalqete Meetirete Artistichi Looreeti Afeworqi Tekilehu babbaxxitinota misilete looso, hincilaallote looso, kuulu buura, babbaxxinoha suudate looso loosino
2. Gobbaayidi soorronni sase xibbe kume womaashsha fushshannoha"masiqqalu daraarcho" dihireemmo ilamate saona yee worino.
3. Artisti Afeworqi Tekilehu angate ogimma loosinni gobbankera batinye afansha afisasi, Itophiyu bandira aganu aana suntanni gede assasi, Akisumete soddiyye gobbankera higganno gede assate komite ikke qolsiisasi. Afirku daga aana iillitino kado misiletenni loose ka qete mannira leellisha dandaasi.
4. Kalqete meetire Artistichi Afeworqi Tekilehu maandisetenna Afuu roso uurrisinohu Angate roso hanafinohuraati
5. Kalqete meetire artisti looreeti Afeworqi Tekilehu UminnaLayinki Dirimi rososi rosinohu ilamino qarqarira Ankoberrete quchumiraati.

6. Artistichu looreeti Afeworqi tekilehu anjete yannasinni misilete dadoosi xawissannota rosanno dabitari aana, woraqatu aana, minu aananna w.k.l babbaxitino msilla loosatenni misilete dandoosi xawisate wonaalino.
7. Kalqete meetire artistichi looreeti Afeworqi Tekilehu 1954 M.D.Afirku Daga wolaphonsara assitanno sharro misile loose leellishino.
8. Kalqe meetire artistichi looreeti Afeworqi Tekilehu umiha umisi (Igizibishiine) woy misilete daa”aato fane leellishinohu Shawa/ Addisaawu/mazzagaajjiraati.

Rosiishsha lamunni Agarranni

1. Artete yaa Ingiliizete afoo ikke tirosino ogimma yaate
2. Artisti yaa babbaxinoha ogimmate looso loosannoho yaate
3. Artete giddo gaamantannori woy artistootu giddo gaammanniri babbaxitino misaalaano, kuula buurtannori, sirbaasinenna babbaxitino suuddaati
4. Arte woy ogimmate loosi gobbatenna mittu manchira uytannohoro eo abbatanno, gangalata kaa’litanno, gobbate baxille leddanno
5. Artistootu dagate gobbate baxi hee’ranno gede assitannohu ogimmate loosinsanni daga hagiirisiisatenniiti.

Gobbate baxille faarsatenni, babbaxitino suuddanni dhagge sayisatenni.

Rosu beehache sase: Coyi’ra (xawisa)

Rosiishsha sasunni agarranni dawaro

Rosiisaanchu konni rosiishshi asana rosaano uyinoonninsa malaatta riqibbanno qaalla horoon-si’ratenni uminsa coyfooliishsho borreessitanno gede assi.

Rosiishsha shooletenni agarranni dawaro

Buura

1. Buura (Mineho kuula buura)

Angate suude:

Mitte anganni ‘B’

Hoowu raga:

gobbalicho

Angate suudi hosanno darga:

albu taalo

Angate millimmo:

aliranna worora wirisa

bisu millimmo:

dino

2. Buura (misile)

Angate suude:

Angatenni ‘U’

hoowu raga:

gobbalicho

Angate suudi hosanno darga:

gagasu taalo

Angate millimmo:

aliranna worora wirisa

Bisu milliimo:

dinosi

3. Buura (koatete kuula)

Angate suuda:

qinniticho anga ‘S’ guracho qolte

Hoowu hosanno darga:

qiniiticho worora guracho alira higge suumete taalo

angate millimmo:

qiniitichotenni ‘S’ guracho anga hoowo hangaara

Bisu millimmo:

goowwu anga ha’runse irbamanno

4. Buura (dananchu woy bisu buuro)

Angate suudi:

lamntenni ‘5’ kiiro

hoowu raga:

Albu taalo

Angate suudi hosanno darga:

gagasu taalo

Angate millimmo:

Lamente anganni hoowu widoonni xaadinsae doyissa

Bisu millimmo:

dinosi

(Buuru Albunni ha ikkiro malaatu gedensaanni alba amammada, buuru umunniha ikkiro umo amammada hasiissanno)

1. Sirba

Angate suude:

Qiniiticho anganni “V” gurachotenni

Hoowu hosanno darga:

qinnitichotenni giddolicho guracho qolte alira

Angate suudi hosanno dargi:

gagasu taalo

Angate millimmo:

qiniiticho “V” guraranna qiniiti qolle irba

Bisu millimmo:

albaanni angate millimmo ha’runse milli yoona

2. Misile

Angate suude:

qiniiticho anga “I” gurachotenni

Hoowu hosanno darga:

lamente anganni giddolicho

Anga hossanno darga:

gagasu taalo

Angate millimmo:

Qiniiticho “I” guracho anga hoowo raqinsanni worora qola

Bisumillimmo:

dinosi

3. Gangalata

Angate suude:

Lamente anganni “5” kiiro

Hoowu raga Qiniiti cho anganni gurara gurachotenni qolte qiniitira

Angate hoowi hosanno darga:

gagasu taalo

Angate millimmo:

qubbe huxisa

Bisu millimmo:

dinosi

5. Babbaxxitino suudda

Angate suude:

Lamente anganni

Hoowu raga:

lamente anganni

Angate suudihosanno darga: gagasu taalo

Angate millimmo:

lamente anganni:

gagagsu taalo worre huxinsanni worora dirrisa

Bisu millimmo:

dinosi

Rosiishsha ontunni agarranni guma

Konni rosiishshimalaattaafiddhinota eote fiche rosaano coyfooliishshota qarahedo huwattuhu gedensaanni malaatta uminsa leellishshate dandiitannohura mitte mittenti coy fooliishsho amado xawissona.

Rosiishsha leetenni agarranni dawaro

Konni rosiishshi mixo rosaano mashalaqqe hiittonna hiikkiinni afidhinnoro, hiitto assite gamba assitannoro nna malaatu afiinni hiitto assite odoo shiqishshate/ sayisate/ dandiitannoro huwattannoro rosiisate ikkinohura lawishsha aatenni shiqishshanno gara leellishinsa ballo.

Fooliishsho Tonne

Seesi Kiiri

Tenne fooliishsho agarranni guma

Rosaano konni rosi gedensaani

- » Seesi kirote mayimmanna qara akattase IMA xawissanno
- » Coyi'rammete afinna IMA seesio kiiri mereero noo badooshenna mittimma IMA tittirtanno.
- » Babbaxxitino seesi kiiri shiqishshinno
- » Seesi kirote dana tittirtanno
- » Seesi kirote dana tittirtanno
- » Seesi kirote ledoo fiixooma afidhino malaatta horoonsi'ratenni coyfooliishsho afuu jiretnni borreessitanno
- » Seesi kirote ledoo fiixoomu noonsa malaatta tittirtanno

Rosu behache mite: qara malaatta

konni rosu beehachenni rosaanno seesi kirote ledoo fiixooma afidhino malaatta rosiidhanno yannaati. Konni rosu beehachenni rosaanno fooliishsho tonnete shiqqino malaatta wolootano affino malaatta seesi kiiri leellishshanno malaatta rosiidhanno gede assi. Malaate leellishshanno yannara angate suude, hoowu raga, anga hossanno darga angate miillimmo' albunna bisu millimmo, seekkite ha'runsi.

Rosu beehache lame: Macciishsha (la''a)

Nabbawate albaanni

Nabbawte albiidi xa'mora dawaro fooliishshote giddo babbaxxino darginni dawarantanno. Konnira labbinonsa dawaro uyitanno gede jawaachishinsa

Rosiishsha lametenni agarranni dawaro

1. Seesi kiiri doorantino qaalla woy malaatta gotti assatenni sokka sayisate doogooti.
2. Malaatu afi kiiri doorantino malaattanni nna biiffanno malaattanni shiqannoha ikkana coyi'rammete afiiti kayinni doorantinno qaalanni shiqqanno.
3. Malaatu Afitinna coyi'rammete afi kiiri xaadoooshinsa lamenti sokka sayissanno
4. Seesi kiiri malaatu afiinni borreessa dandinannihu biinfilfe afidhino malaatta, hedote malaatta horoonsi'ratenniiti.
5. Malaatu afi seesi kiiri akati xawodonna shotu garinni leellanno malaate horonsi'ra, luphiima afuu dandoo he'ra bisu millimmonni sokka sayisa dandaa, malaatu afoo horoonsidhanno daga bude afa, rosantinotanna rosantino ikki malaatta ikkadu garinni malaatunni xawinsanni gara afa, bisinkenna albinke millimmo hasiissannota nna korkaatunni ledoo ikkituro danchaho.
6. Malaatu afiinni aana dagate afoonna bude ikkadimmatenni afa hasiissanno. Aleenni xa'mo ontete aana shiqqino xawishsha seekke afa hasiissanno.

RosuBeehache sase: coyi'ra (xawisa)*Rosiishsha sasetenni agarranni dawaro*

Rosiisaancho konni rosiishshinni rosaano uyi-
inoonninsa malaatta riqibbanno horoonsidhe coyi
foollishsho borreessitanno gede assinsa

*Rosiishsha shooletenni agarranni dawaro**1. Hagiirre*

Angate suude:

lamenta anga diriirse lamente anga

Hoowu raga:

Lamente angannigiddolicho

Angate suudi hosanna darga gagasu taalo

Angate millimmo:

Alira qolle gagaso soofa

Bisu millimmo:

Albu muushshi yaanno

2. Dadille

Angate suudi:

Qiniitichotenni cu'mantino ('S')

Hoowu raga giddolicho

Anga hossanno darga:

gurawidiidi gagasi aana

Angate millimmo:

doyissa

Bisu millimmo:

Albu hanqinohu gede ikkaanno

Dadillu malaate:

leellishsha

3. Ogimma

Angate suudi:

Lamete anganni

Howu raga:

lamente anganni giddolicho

Angate suudi hosanna darga:

gagassu taalo

Angate millimmo:

alira qolle gagaso hoowunni soofa

4. Halcho

Angate suude:

lamente angahu leellishshanchu qubbichinni ("1"
kiiro)

Hoowu raga:

giddolicho

Angate suudi hosanna darga:

goowwu aana

Angate millimmo:

worrorrichonna alilicho qollanni doyissa.

Bisu millimmo:

goowwu alirahige sangaagganno

5. Fiche aa (yoo)

Angate suudi:

lamenti anga xaadde leellishshaanchunna mereeri
qubbichi ('U')

Hoowu raga:

qiniitichonnihu gurara guracho qolte giddora

Anga hossanno darga:

gagasu taalo

Angate millimmo:

lamu qubbicho mimmitu aana baasiisatenni ga-
gasu taalo worre albilicho xiiwa

Bisu millimmo:

dinosi

6. *Bokkeessa (Woyya)*

Angate suudi:

Lamente anga leellishaanchinna jawiidi qubbicho diriirsa. (‘L’)

Hoowu raga:

albu taalo

Anga hossanno darga:

millimmo gagasu taalo

Angate millimmo:

lamente anganni jawiidi qubbichinna leelishshaancho:

xaadinse bada

Bisu millimmo:

lowimmasi garinni albu millimmo baxxitara dandiitanno

7. *Ikkito*

Angate suudi:

Lamente anga erre

Hoowu raga:

albu taalo

Angate millimmo:

gagasu taalo

Angate millimmo:

qiniiticho anga gurara, guracho qolte qiniitira

Bisu millimmo:

lowimmasi garinni albu millimmo baxxitara dandiitanno

8. *suude*

Angate suudi:

qiniiticho anga

Hoowu raga:

gagasu taalo

Angate millimmo:

huxisanni worora qole dirrisa

Bisu millimmo:

dinosi

9. *Assoote*

Angate suudi:

lamente anganni

Hoowu raga:

worora

Anga hossanno darga:

gagasu taalo

Angate millimmo:

albiranna duumbara

Bisu millimmo:

dinosi

Rosiishsha ontunni agarranni dawaro

Rosaano gaamotenni ikkite loossano yine agarranni dawaro:

1. Mitte kiirro loonsanniha angate suude:

◆ Didandiianni, ceemishaaha, kolishsho, kapho,halaale,hattooti, hashiishe,roso,cubbo,-coyi'ra w.k.l

◆ korena woloota leellishaanchu qubbichinni callunni

◆ loonsanni malaatta suwisatenni coyfooliishsho borreessa dandiitanno.

2. onte kiirroangate suudinni loosate dandiinanni malaatta

◆ Anga ganna, ilillisa, dirama, shota, haayisso, goshatto,xeeena, haqqa, usuru mine, huxxa, anna, ama w.k.l

3. Konni angate suudinni loosate dandiinanni malaati

◆ Gaambeella, Amma'note darga(gedaame) booso bacce, badiyye,mida, hagiirre, Magano,gannate, goojjaame,

◆ Gondere, boco, soqqama,seesi kiirro,w.k.l

4. Konni suudinni loosa dandiinanni malaatta.

◆ Shae,(angannita),Qaamatto, caate,basu, gowa, fabirka,hasiisannore yaannorexawisate, hancakatte.

5. cu'mantino anga woy "S" angate suudi loosate dandiinanni malaatta giwama, ho'la,xexxerrisa, koatte, looso,afaaiikkiha,dadilla tima,hura,hiiqqa,kaameela,w.k.l

Rosiishsha leetenni agarranni dawaro

Rosaano gaamotenni beehante gaamonsa kiirogarinni aantete kiiror "1-10" □ k,a- h, k-p noota qubbeete fidaleIMA malaatta woy hedo malaatta (classifiers)gamba assite dafitarinsara borreessitanno gede assi.tenne yannara malaatta horons'ra,lbu millimmo,wo'ma sokka, sayisa dandaansa keente taashi'ri tumo uyinsa.